POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

POSAMEZNA ŠTEVILKA 1.25 DIN

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTKIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno din 12.—, v inozemstvu mesečno din 20.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, pošt. predal 22, telef. 2326. Čekovni račun št. 14.335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja, vsaka beseda din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda din 0.50

Štev. 6 • Maribor, sobota, 18. januarja 1941 • Leto XVI

Socializem in „socializem"

Švicarski socialistični dnevnik »Volk« piše med drugim:

Jasno je, da se beseda socializem od različ. ljudi različno razlaga. Sorodnost nekaterih načrtov in ukrepov, ki se dandanes izvajajo na gospodarskem polju totalitarno, avtoritarno in vojnodiktatorsko ter zadevna propaganda meščanskih voditeljev kaže mnogo sličnega z idejami socialističnega delavskega gibanja. Ta sorodnost se ne da zanikati, toda končni cilj ima popolnoma drugačni smisel.

Obstoja takozvani »gospodarski socializem«, katerega namen je, omogočiti vladajočemu razredu nadaljnje vladanje. Tak »socializem« skuša z državno silo obdržati v produkciji in porabi toliko reda, da se tla tistega reda, na katerem sloni vladajoči razred, ne udereje ob enem s tem razredom. Kakor je nekoč meščanstvo dopustilo socialno politiko kot neke vrste zavarovalno premijo za nadaljni obstoj svoje vlade, tako tudi danes z načrtno gospodarskimi ukrepi, ki so socialistična zamisel, in skuša na ta način obdržati svojo oblast. Tak »socializem« ni naš socializem, ker njegovo načrtno gospodarstvo ne odpravlja profitnega gospodarstva, temveč si zasigura dobiček.

Naš socializem pa je in ostane ljudski in delavski socializem, ki temelji na socialni pravičnosti, ki je nezdružljiva z medsebojnim izkoriščanjem človeka po človeku. Naš socializem mora biti demokratski, saj sta demokracija in socializem v bistvu eno in isto: dve strani ene in iste reči, politični in gospodarski izraz družabne pravičnosti.

Evropa gre brez dvoma v socialistično bodočnost. Ker je pa več oblik, v katerih se socializem more izražati in uresničiti, moramo napeti vse sile, da bo socializem postal veliki osvoboditelj človeštva iz vseh stisk življenja, ne pa mrzlo uniformirano in racionirano suženjstvo. To pa ni samo boj orožja ampak boj duha, ki ga socialisti ne moremo oportunistično voditi.

Francoska vlada je odstopila

Francoska vlada je odstopila, baje, da omogoči Petainu sestavo nove vlade, v kateri bi moral prevzeti Laval nek no resor, v skladu z nemškimi željami. — Reuter.

Nemci na obali Sredozemskega morja

Nemci v Italiji — Direktna pomoč Italiji — Zasedba Sicilije

Reeuter poroča iz Londona, da je bilo angleški vladi že davno znano, da nemška vojska prihaja v Italijo in zlasti na Sicilijo, da jo zavaruje pred morebitnim angleškim napadom. Spopad v Sicilijanskem prelivu dne 10. t. m. je samo prvi viden dokaz navzočnosti Nemcev na Siciliji. Nemci so dolgo časa oklevali s pošiljatvijo pomoči, ker so mislili, da bodo Italijani lahko pomagali samo posredno in da bodo vso svojo silo osredotočili proti Angliji na severu. Razvoj dogodkov pa jih je prisilil, da so svoje sile premaknili vsaj deloma s severa na jug. Svoja oporišča imajo Nemci tudi v Trstu in na Sardiniji.

Angleška podmornica je torpedirala dve italijanski pomožni vojni ladji po 5000 ton, ki sta pluli v severno Afriko, natovorjeni z motornimi vozili.

Angleži potopili lastno križarko „Southampton"

Križarka »Southampton« je v boju z nemškimi letali v Sicilijanskem prelivu bila tako težko poškodovana, da jo je moštvo zapustilo in nato potopilo. Križarka je namreč v notranjosti zgorela.

Nosilka ladij »Illustriuos« in rušilec »Galant« sta med tem dospela v pristanišče, kjer ju bodo popravili. Reuter.

Napadi na letališče Catanijo

Reuter. Dne 1. t. m. izvršeni angleški letalski napad na letališče Catanijo na Siciliji, ki služi kot oporišče nemškim letalom za napade na Sredozemskem morju, je docela uspel. Naknadno napravljeni fotografični posnetki kažejo, da je bilo uničenih na tleh okrog 30 do 40 letal. V boju z angleškimi vojnimi ladjami pa je bilo sestreljenih 12 letal s tega letališča.

Vojna v Libiji v peščenem viharju

Bombardiranje Tobruka.

Angleško vojno poročilo javlja, da divjajo v Libiji zopet puščavski viharji, ki otežkočajo operacije. Angleško topništvo obstreljuje Tobruk. Letala pa uporabljajo s pridom poprejšnja italijanska letališča za svoje podvige, ki segajo do Bengazija. Izvidnice javljajo, da poskušajo Italijani zgraditi obrambno črto pri Derni, ki leži okrog 150 km proti zapadu od Tobruka. Spopadi se vrše tudi v okolici zelenice (oaze) Djarabub.

Angleško vojno poročilo javlja, da je bilo v noči na pondeljek in v noči na torek zelo bombardirano italijansko vojno pristanišče Bengazi. Na povratku so angleška letala s strojnicami uničila dve italijanski letali na letališču v Benini.

Italijanska posadka v Tobruku ne kaže nobene aktivnosti.

Dne 14. t. m. je bila bombardirana italijanska luka Asab v Eritreji ob vhodu v Rdeče morje. Ogenj je bil viden 60 km daleč. Nadalje je bila napadena Asmara v Eritreji v noči na 14. t. m.

Učinkovita italijanska obramba.

Italijansko vojno poročilo pravi, da so italijanska letala uspešna v boju proti angleškim oklopnim edinicam. V splošnem pa se udejstvuje topništvo pred Tobrukom in Djarabubom. — V vzhodni Afriki so bili zavrnjeni poskusi sovražnih izvidnic, da bi se približale italijanskim postojankam.

Italijansko vojno poročilo javlja, da so bili dne 16. t. m. boji pri Tobruku in Djarabubu v Libiji. V vzhodni Afriki so italijanska letala napadla Port Sudan. — Italijanska podmornica je v Atlantskem oceanu potopila angleško 5000 tonsko ladjo »Ardaban«. V noči na 16. t. m. so angleška letala metala bombe na Catanijo v Siciliji. Bilo je nekaj škode, nekaj mrtvih in ranjenih. Te dni je bila zadeta s torpedom ang. matična ladja za letala »Eagle«. Sedaj imajo Angleži samo še eno ladjo za letala.

Zgube angleške vojne mornarice od 1. januarja dalje znašajo 1 križarko, 4 podmornice, 2 pomožni ladji; poškodovane pa so 1 oklopnica, 6 križark, 2 nosilki letal, 2 rušilca, 3 pomožne križarke.

Ameriški zakon o po moči Angliji

in vsem napadenim državam.

je v razpravi pred kongresom. Debato je otvoril zunanji minister Cordell Hull ki je dejal, da je treba nuditi Angliji neomejeno pomoč in ji staviti na razpolago tudi ameriške ladjedelnice za popravljanje angleških ladij. Varnost Amerike zavisi od usode Anglije. Večina ameriškega naroda je za pomoč Angliji. Kdor je proti, ni za svobodo narodov. V pokretu je svetovno gibanje za osvajanjem in zato morajo Zedinjene države seči po samopomoči, predno potrkajo osvajalci na njihova vrata.

Finančni minister je izjavil, da bo Anglija v tekočem letu potrebovala samo orožja za 3020 milijonov dolarjev. Ima pa v Zedinjenih državah samo 1775 gotovine v raznih oblikah. Doslej je Anglija plačala vse pošiljke v gotovini. Nek poslanec je pripomnil, da je neslavno tako postopanje proti Angliji, ako je ona prva obrambna linija. Finančni minister je odgovoril, da se s tem strinja.

Bombniki napadajo Anglijo in Nemčijo

vendar pa jih slabo vreme ovira.

Nemci nad Londonom.

Nemško vojno poročilo javlja, da je v noči na 15. januar in 15. januarja podnevu nemško letalstvo izvršilo samo izvidniške polete nad Anglijo, to pa zaradi silnega snežnega viharja nad Kanalom in delom Anglije.

Pač pa so v noči na 16. t. m. letala obnovila silne napade na London in na vojaške objekte v srednji Angliji.

Angleško vojno poročilo javlja, da so nemška letala v noči na 16. t. m. metala bombe na London in na neka mesta na vzhodni obali srednje Anglije. Požari v Londonu so bili kmalu pogašeni; ena bomba je razdejala neko zgradbo in poškodovala več hiš. Škoda ni velika, človeških žrtev ni bilo. 1 nemško letalo je bilo sestreljeno.

Podrobnosti o napadu na Wilhelmshafen

Reuter. Angleška letala so v noči na 16. t. m. dvakrat zaporedoma napadla Wilhelmshafen, ki je največje nemško vojno pristanišče. Prvi napad je trajal od 20. do 24. ure, naslednji pa od 5. do 6. ure. Pri prvem napadu so letala zažgala z bombami zgradbe okrog pristanišča, ladjedelnice za podmornice in skladišča vojne mornarice ter elektrarno. Ognjeno morje je zajelo več tisoč kvadratnih metrov površine. Odsev požara je bilo videti nad 60 km daleč. Ko so potem v jutranjih urah prileteli novi roji letal, je ogenj divjal še vedno, tako da so letala lahko našla svoje cilje. 1 lovsko letalo se s tega poleta ni vrnilo.

Angleška letala pa so v mesečini napadla tudi Emden in Bremerhafen v Nemčiji, na Holandskem pa Rotterdam in Vliessingen ter Brest v Franciji. S teh poletov so se vsa letala vrnila nepoškodovana.

Nad Anglijo je eno angleško lovsko letalo sestrelilo ponoči dve nemški letali. Iz enega letala se je rešil en pilot iz drugega pa dva, ki so jih Angleži vjeli.

Nemško vojno poročilo. V noči na 16. t. m. so nemška letala hudo prizadela London, Dover in še druge kraje v srednji Angliji. Nadalje so tudi minirala luke.

Kljub zimi se nadaljujejo boji v Albaniji

Italijanski protinapadi

Grško vojno poročilo: Dne 13. januarja so grške čete zaznamovale krajevne uspehe, ujele so nekaj Italijanov, med njimi dva častnika in zaplenile 4 nepoškodovane tanke. Dne 14. t. m. so bili doseženi novi krajevni uspehi; ujetih je bilo nekaj sovražnikov in zaplenjenega več vojnega materijala. Grška in angleška letala so napadla Valono in zadela razne vojaške cilje z bombami. Dne 15. t. m. so Grki zaključili večje operacije, zajeli so mnogo Italijanov, 4 topove, več havbic in mnogo vojnega materijala.

AR poroča iz Aten, da so Italijani dne 13. poskušali dva protinapada pri Tepeleniju in na planini Mokri, zapadno od Ohridskega jezera, pa so bili krvavo zavrnjeni. — Pri Tepeleniju so najprvo Grki odbili italijanske napade in potem z bajoneti naskočili italijanske postojanke ter jih zavzeli.

Zavzetje italijanskih postojank pri Tepeleniju je po mnenju tujih vojaških opazovalcev ogrozilo ves italijanski sistem pred Beratom in Valono.

Grki so napredovali tudi pri Ducatiju ob morju. Na severnem delu bojišča pada sneg.

Italijansko vojno poročilo javlja zadnje dni krajevne grške napade, ki so bili odbiti. Zelo obsežno pa se omenja zadržanje italijanske divizije »Giulia« (iz Julijske Benečije), ki je sama kljubovala trem grškim divizijam in si priborila mnogo lavorik.

TPD — dekretira

Trboveljska premogokopna družba je brez pogajanj uveljavila nov mezdni sporazum.

Med tem ko so se zastopniki rudarjev pripravljali na nova pogajanja s TPD, ker so prva, dne 7. t. m. ostala brezuspešna, je dne 15. t. m. TPD objavila razglas vsemu delavstvu, v katerem pravi, da v okviru lastnih finančnih zmožnosti in upoštevajoč draginjo tako-le zboljša položaj svojih delavcev:

1. Temeljne mezde se povišajo na: I. kat. din 60, II. kat. din 52.25, III. kat. din 47.50, IV. kat. din 45, V. kat. din 35. Temeljne akordne postavke iz junija se zvišajo za 9 odst., funkcijske doklade iz junija se povišajo za 9 odst.

Družba prizna plačane dopuste: 2 dni po treh letih zaposlitve, 4 dni po 5 letih zaposlitve, 6 dni po 10 letih, 8 dni po 15 letih, 10 dni po 20 letih, 12 dni po 25 letih. V dopust štejejo samo delovni dnevi. Ker pa je sedaj potreba po premogu velika, si pridržuje TPD pravico, da delavstvu namesto dopustov izplača gosposko dnino.

Od maja so se povišale mezde v I. kat. za 50 odst., v II. kat. za 49.3 odst., v III. kat. 53.3, v IV. kat. 73.1, v V. kat. 75 odst.

Sicer pa vsi rudarji zaslužijo več, ker delajo povečini v akordu. Nadalje pravi TPD: V novembru 1940 je znašal povprečni zaslužek rudniškega delavca din 1848, kopača pa din 2240, poleg tega pa je imel vsak še prosto stanovanje, kurjavo in druge ugodnosti.

Kaj pravijo rudarji?

Postopanje TPD v revirjih je vzbudilo splošno strmenje. Kaj takega ni nihče pričakoval. Vsaj poprej, dokler je bila delavska delegacija pri pogajanjih kompletna, se kaj takega ni zgodilo.

Obstoječe strokovne organizacije seveda s tem niso zadovoljne, ker je TPD šla gladko preko njih in njihovih zahtev; zato so objavile za javnost neko pojasnilo, v katerem pravijo:

Ker je indeks Narodne banke pokazal porast cen za 7.9 odst. v novembru in decembru, so rudarji zahtevali povišanje mezd za 8 odst. od 1. decembra za nazaj. Glede dopustov pa so zahtevali: 3 dni po 1 letu, 5 dni po 2 letih, 7 dni po 3 letih, 9 dni po 4 letih, 11 dni po 5 letih, 14 dni po 6 letih. Razen tega naj bi se uredile nekatere zadeve apneničarjev, nočnih čuvajev in pa vprašanje sprejema predlanskem odpuščenih rudarjev, ter izplačilo nabavnega prispevka.

TPD je te zahteve rudarjev na pogajanjih odbila in nudila manj, kot pa so delavci zahtevali. Predstavniki organizacij so sami nekoliko popustili, kljub temu pa do sporazuma ni prišlo.

Sedaj je TPD odločila sama. Jugoslovanska strokovna zveza, Narodna strokovna zveza in Zveza združenih delavcev, poleg II. skupine in Delavske zbornice prosijo rudarje, naj se ne razburjajo, ker bo ukrenjeno vse potrebno, da se zahtevam rudarjev ugodi.

Rudarji seveda po svoje razlagajo dekret TPD. Zlasti je tudi govora o akciji za sprejem odpuščenih delavcev. Vse pa čaka, kdaj bodo obstoječe strokovne organizacije uveljavile svojo voljo proti dekretu TPD, ki pravi rudarjem, napnite svoje sile v akordu, pa boste več zaslužili.

Zakaj Nemčija ni izvedla vpada v Anglijo?

»Völkischer Beobachter« piše, da bodo Angleži že pravočasno zvedeli, zakaj ni bil doslej izvršen vpad v Anglijo. To je rekel tudi Hitler v decembru na zborovanju delavcev, v neki berlinski orožarni. Ako bi bila Nemčija vpadla v jeseni, bi bil angleški narod manj trpel. Anglija se zanaša na pomoč Amerike. Ve pa, da vsaj šest mesecev ni podmornice in pošiljke iz Zedinjenih mogoče načrtov spremeniti v dejanja. Med tem pa bodo nastopile nemške držav bodo nemogoče. —

—

Kje bi se moglo spopasti jedro italijanske armade v Libiji z Angleži

Angleška armada je prodrla od Tobruka v smeri proti Derni. Ne ve se pa, ali se bo glavni del libijske vojske generala Grazianija v tem področju spopadel z Angleži, ali pa se bo italijanska vojska umikala še naprej proti zapadu, do Bengazija.

Angl. napad na Norveško

AP. Angleška letala so dne 15. t. m. v snežnem viharju napadla nemški letališči na Norveškem, na obali Skageraka in pri Stavangerju.

Stanovanjsko vprašanje v Nemčiji. V Nemčiji manjka sedaj 1,300.000 stanovanj. Grade se nova stanovanja iz javnih sredstev. Dodeljujejo se pa samo takim najemnikom, ki dokažejo: da so življenjsko polnovredni in politično uporabljivi, da imajo primerno število otrok in niso prestari, da so stanovali doslej v neprimernem stanovanju, da so si stekli posebne zasluge za strankino gibanje ali za ljudsko skupnost, nadalje tudi novoporočenci, ki dokažejo z zdravniškim spričevalom, da so sposobni imeti otroke. Stanovanjski najemniki so pod stalnim varstvom organov gibanja. — Spričo sedanjega razvoja prebivalstva je izračunano, da bo Nemčija v dvajsetih letih rabila še 6 milijonov novih stanovanj. Kako nujna je potreba zgraditve delavskih stanovanj, pa kaže primer neke tovarne v Turingiji, ki je ugotovila, da od 1742 delavcev prihaja na delo iz daljave nad 40 km 5.2 odst., iz daljave nad 30 km 6.9 odst., iz daljave do 20 km 9.2 odst. in iz daljave do 10 km 78.7 odst.

Doma in po svetu

Gospodarski svet bo poklican v življenje. Sestavljali ga bodo minitri, zastopniki banovine Hrvatske in predstavniki gospodarskih organizacij.

»Kruh je v zadnjem času v resnici postal tako slab, kakor ni nihče pričakoval«, piše »Hrvatske dnevnik«, »ali človek, ki je naučen, da prenaša še večje težave, ne bi iz tega delal nobenega vprašanja, ako je manj tečen kruh. Toda vzrok godrnjanju med ljudmi je drugi, in kadar stvar prav ocenimo, nam mora biti ljubo, da je javnost nezadovoljna. Ona se namreč vprašuje, ali mora biti res tako in prihaja pri tem do zaključka, da tako ne bi bilo treba, da je. Ako pa ni treba, da je tako, kot je, potem pa mora biti za to nekdo odgovoren. Bilo bi neresno in gotovo tudi drzno, ako bi kdo delal za vse to odgovorne organe oblasti. Mogoče je nekaj krivde tudi na njih, toda oni niso čudodelniki in ne morejo preprečiti vsake zlorabe, še manj pa so v stanju spremeniti ljudi. Za nekatere tipe ni nič bolj ugodno, kot varati in krasti »pod narodno zastavo«, čim pa se nekdo drzne, da jim malo pogleda račune, dvignejo vik in krik, ker, pomislite, kako le si nekdo upa biti nezaupljiv proti »narodnim borcem«. — Ako bi nas kdo vprašal, kaj bi najbolj priporočili naši javnosti, potem bi mu rekli: nadzorujte javno udejstvovanje vsakega poedinca. Toda ne kritizirajte samo onih, ki vrše odgovorno delo, ampak tudi one, ki jih kritizirajo. Vprašajte pa predvsem vsak sam svojo spoštovano osebo, kaj bi ona napravila, ako bi mogla in bi se ji nudila prilika«. —

V Bosni imajo še občinske volitve. V Bosni pa še vedno volijo, ako se pokaže zato potreba. — Tako so v občini Doberlin pri Banjaluki volili nov občinski odbor dne 12. t. m. Dobili so samostojni demokrati 382 glasov in 16 odbornikov, zemljoradniki 368 glasov in 5 odbornikov, neodvisna lista pa 148 glasov in 3 odbornike. JRZ in HSS, kakor vidimo, nista niti kandidirali.

V Splitu je bilo izključenih cela vrsta članov iz HSS.

Angleški diplomatski zastopniki odhajajo iz Madžarske. Angleški vojaški ataše, polkovnik Barcela pri madžarski vladi, je po poročilu DNB zapustil Budimpešto. Kakor navaja isti vir, bodo v kratkem odpotovali iz Madžarske tudi ostali angleški diplomati.

Dohodnina in davek na premoženje tvorita na Švedkem glavni vir državnih dohodkov. — Vlada računa, da bo v l. 1941-42 dobila na račun teh davkov 7.96 milijard švedskih kron, t. j. za 252 milijonov kron več, kot lani. Vlada na Švedskem je v rokah socialnih demokratov, ki zastopajo načelo, da mora država živeti od direktnih davkov.

Rooseveltov bivši protikandidat Willkie, bo po poročilu Reuterja prihodnjo sredo odpotoval v Veliko Britanijo.

90 odstotkov ameriške proizvodnje lovskih letal se po poročilu Reuterja pošilja v Anglijo.

Odnošaji med Japonsko in Zedinjenimi državami se po poročilu agencije Stefani vedno bolj zaostrujejo. Tokijski listi pozivajo vlado, naj ne odpošlje novega japonskega veleposlanika v Washington. Obenem pa listi zahtevajo, da je treba razčistiti odnošaje tudi s SSSR.

Mesto sredi bogate žitorodne pokrajine občuti pomanjkanje kruha. »Hrvatski dnevnik« poroča iz Novega sada, da je predsednik občine sporočil časnikarjem, da se je občinskemu prehranjevalnemu odseku posrečilo zbrati 111 vagonov pšenice, kar bo zadostovalo za prehrano mesta najdalj za poldrugi mesec. Potem pa bodo morali prebivalci Novega sada jesti čisti koruzni kruh. Peki v Novem sadu so v posameznih slučajih že sedaj primešali enotni pšenični moki več kot 30 odst. koruzne moke. V nekaterih pekarnah pa so oblasti ugotovile, da je bil kruh docela neužiten in zdravju škodljiv. Proti krivcem je uvedeno postopanje. — Zaenkrat imajo prebivalci Novega sada še vedno nekoliko bolji kruh, kot pa ga imamo v Sloveniji, kajti peki mešajo tamkaj v kruh samo 30 odst. koruzne moke in ker so jo nekateri primešali nekoliko več, je smatral župan za potrebno, da to javno graja.

Prehranjevalni odbor, ki odklanja odgovornost za prehrano... V Sarajevu imajo odbor za prehrano prebivalstva. Ta odbor je razdelil med prebivalstvo nakaznice za živila, obenem pa je izjavil, da je njegova naloga samo pomagati prebivalstvu pri preskrbi z življenjskimi potrebščinami, nikakor pa ne more prevzeti nase obveze, da bi on edini skrbel za prehrano prebivalstva. — Sarajevski listi, ki imajo v tem pogledu precej svobodno besedo, so na to izjavo prehranjevalnega odbora, ki na tak čuden način odklanja od sebe odgovornost za morebitno pomanjkanje življenjskih potrebščin, napisali precej ostrih besed.

Vžigalice kupičijo. Finančni minister je rekel v radiu, da so vesti o pomanjkanju vžigalic imele za posledico kupičenje zalog in sicer: V letu 1939 je bilo v novembru prodanih 5.424 zabojev (po 5000 škatel), v decembru pa 5628 zabojev, v l. 1940 se je povišalo število prodanih zabojev na 6214 v novembru in 6963 v decembru.

Najemninske pogodbe za stanovanja, ki se oddajajo za letno najemnino pod din 2.400, podleže sedaj taksi din 10 in je treba pogodbo skleniti do 1. maja.

Na 45 dni zapora in 9000 din denarne kazni je bil obsojen mlinar Ivan Supanc v Zagrebu, ker je prodal v juliju lani koruzni zdrob po din 4 in koruzno moko po din 3.10 za kg.

Nova letala, ki se lahko dvignejo do višine 11.000 metrov, grade sedaj v Zedinjenih državah. Ta letala bodo v prvi vrsti uporabljena za bombardiranje, ker jih protiletalska obramba z zemlje sploh ne doseže s svojimi izstrelki, pa tudi sovražna letala se jim težko približajo. Tehnična meja za letenje v stratosferi pa je v višini 18.000 metrov. Tamkaj namreč zmanjka zraka, ki ga rabi motor, kadar deluje. Tako je zaenkrat narava določila mejo letenja ne samo za človeka, ampak tudi za stroj.

V 10 urah prilete letala iz Zedinjenih držav v Anglijo. Tako zelo se je že povečala hitrost letal.

5 italijanskih vojakov je zasul snežni plaz v Alpah. Doslej niso mogli rešiti ponesrečenih vojakov. (Štefani.)

Zgube belgijske trgovske mornarice. Iz Bruslja poročajo, da je od 480.000 ton ladjevja bilo potopljeno okrog 90.000 ton.

4 ameriške »leteče trdnjave« so po poročilu INP že preletele ocean in dospele v Anglijo, kjer jih bodo uporabljali v bojih proti Nemčiji in Italiji.

„Delavska Politika" ne dobiva nobenih subvencij, zato poravnaj naročnino takoj!

A. M. de Jong: [27

Čuden cerkovnik

»OTROŠKA LETA MEREYNTJEJA GEYSENA«

Ko sta Flirefleter in Mereyntje deset minut kasneje stopala po poti nazaj, sta se neprestano ozirala proti mali hišici. Neleka je stala pri vratih in jima mahala z roko v slovo. Mereyntje je živahno odzdravljal s svojo kapo. Ni pa videl ženskega obraza, ki je, skrit za zaveso, gledal po poti za njima, in kateremu se je Flirefleter nasmihal, čim se je obrnil ter pogledal proti hiši. Potem sta se povzpela na visok ribnikov nasip, se spustila na drugi strani doli in se čutila zopet tuja, zapuščena, čim nista več videla male, bele hišice, z divjo rastočo majnico pred njo.

»Ali ni ljubka, ti, Flirefleter?«

Flirefleter je gledal pred se in dejal odločno:

»Nepopisno je ljubka, Mereyntje, le malo takih poznam.«

»Jaz niti ene«, je vzkliknil mali navdušeno.

»Da«, je odgovoril Flirefleter silozofično, »tako misli človek vedno, dokler ne pride v kakšno drugo vas. Potem najde tam zopet eno, ki mu je naenkrat še veliko ljubša... Vidiš, Mereyntje, to kar človek ima, se mu zdi navadno najljubše od vsega... nekaj časa... potem pa postane ono, kar leži nekje v daljavi, mnogo lepše... in tako gre to vedno naprej.«

»Ti veš mnogo povedati«, je rekel Mereyntje, nos pokonci... »Toda meni se zdi, da je Češnjica najljubša od vseh na svetu.«

»Kdo praviš?« je vprašal Flirelfeter zatopljen v misli.

»Neleka«, je pojasnil Mereyntje. »Jaz sem jo krstil za Češnjico, ker ima tako lepa, rdeča lička. Češnjica... to je vendar lepo ime, ali ne?«

Še parkrat je ponovil ime, pri tem pa napravil obraz, kot da bi se kaj sladkega topilo na njegovem jeziku. Flirefleter se je smejal in hvalil:

»To je res lepo ime. Ali si ga sam pogruntal?«

»Čul sem mater, ki je tako rekla Antji Liskovi«, je odkrito priznal mali, »pa sem ugotovil, da se Neleki tako lepo prilega.«

»Imaš prav«, je pritrdil drugi. »Kako pa se ti dopade njena mati?«

»Zelo grdo je gledala, ko sva prišla«, je pomislil Mereyntje. »Potem pa je bila precej prijazna. Prav gotovo mora biti dobra žena, vsaj tako mislim; ti ne?«

»Sijajna žena je«, je vzkliknil Flirefleter rezgetajoč in pograbil Mereyntjeja pod pazduhoma ter se zasukal z njim, da so njegove coklje odletele preko poti na polje. Mali je kričal od veselja in ko ga je razigrani prijatelj zopet postavil na tla, je solzen od hitrega vrtenja iskal svoje coklje. Čim sta zopet hitela dalje, je znova začel pogovor.

»Ti si prinesel Neleki iz Foora v Antwerpnu lutko, ki zaspi?«

»Da, tega je že dolgo.«

»Ta lutka je pravo čudo«, je izjavil Mereyntje. »Kot da bi živela... Kaj pa je to, Foor v Antwerpnu?«

»To je nekaj takega kot proščenje, razumeš?«

»Ali boš še kdaj šel tja?«

Mereyntje ga je pogledal, na ustnicah pa mu je obviselo vprašanje, ki si ga ni upal izgovoriti. Toda Flirefleter ga je že razumel. Smeje ga je vprašal:

»Torej naj tudi tebi prinesem nekaj s seboj?«

»O, to bi bilo sijajno!« je vzhičeno vzkliknil Mereyntje.

»Tudi kakšno tako spečo lutko?«

Mereyntje je napravil zaničljiv obraz:

»O, izgleda, da pri tebi tu notri ni čisto v redu?...« pri tem se je potrkal s prstom na čelo. »Saj vendar nisem deklica!«

»Dobro«, ga je pomiril Flirefleter, »potem ti bom pač kupil kakšnega vapirka.«

»Kaj praviš?«

»Vapirka ti bom kupil.«

Mereyntje se je smejal. Domneval je, da ga vleče in da pokaže, da ga je spregledal, je vprašal:

»To je gotovo sapa v mreži?«

»Kaj praviš?« je vzkliknil Flirefleter in se začel na glas smejati... »Ne, mali norček, to ni sapa v mreži... hahahahaha!... to je ladja, ali pa lokomotiva, ki sama vozi.«

Mereyntje ga je gledal, kot bi ga hotel preskusiti. To pojasnilo še vedno ni moglo razpršiti njegove domneve, da si ga Flirefleter hoče izposoditi. Obotavljajoče je vprašal:

»Prav gotovo zopet slepariš.«

»Bog obvaruj, dečko, res ne!«

»Kako pa je to mogoče?« je neverjetno vprašal Mereyntje. »Lokomotiva ali ladja, ki vozi čisto sama?... Kaj takega vendar ni mogoče dobiti.«

»No, pa se vendarle dobi, boš videl, ko ti jo bom prinesel iz Antwerpna s seboj. Treba je samo, da jo naviješ z nekim ključem in že tudi vozi.«

»O tem se moram pa še poprej prepričati.«

Iz naših krajev

TRBOVLJE

Najmanjša količina potrošnje električnega toka iz zadružne elektrarne je določena za pavšalne odjemalce na 4 kw mesečno. V kolikor je bila pavšalna tarifa doslej manjša, kot pa znaša cena za 4 kw toka, se bo povišala. Nekateri mislijo, da bodo zato konzumenti-pavšalisti porabili več toka. Mogoče, toda to se ne pozna mnogo. Obrat stane tudi tedaj, ako stroji tečejo prazni. Povišanje cene toku je v skladu s povišanjem, ki ga je odredila banovina za Kranjske deželne elektrarne.

HRASTNIK

Delavsko zborovanje. Obratni zaupniški odbor steklarne v Hrastniku sklicuje v nedeljo, dne 19. januarja s pričetkom ob 10. uri dopoldne v lokalu g. Pečnika sestanek vsega delavstva steklarne. Na sestanku bodo poročali obratni zaupniki o intervenciji, ki so jo izvršili, obenem se bo pa tudi razmotrivalo o razmerah vsled naraščajoče draginje in kaj bi bilo ukreniti glede tega. Delavci, delavke: Naš položaj se dnevno poslabšuje, [illegible] zato je potrebno, da sedaj, v teh težkih časih, še bolj držimo skupaj, da vsaj do neke mere izboljšamo naš položaj. Zato je potrebno, da v nedeljo 19. t. m. pridete vsi, brez razlike pripadnosti, na svoj sestanek, zapomnite si, da le v skupnosti je spas delavstva. — Sklicatelji.

Steklarji smo prikrajšani pri plačah bolniških zmen in orožnih vaj, ker se nam izplačujejo še po starem, t. j. samo s 15 odst. povišanjem, dočim je že nad tri mesece v veljavi 30 odstotno povišanje. — Treba bo podrezati, da se nam bodo plačale bolniške zmene in zmene za čas orožnih vaj tako, kot je treba.

LAŠKO

Nujnost uvedbe avtobusa na progi Laško—Celje. Pred leti je na progi Laško-Celje dnevno vozil avtobus občine Celje, ki pa je to progo končno opustila zaradi štednje. Sedaj skuša pridobiti koncesijo nek domač avtopodjetnik in upamo, da mu pristojni činitelji ne bodo delali zaprek. Laško je tujsko mesto, ima številne urade, v mestu in bližini 6 industrijskih podjetij, električno transformatorsko postajo, rudnik Hudo jamo itd. Razen tega ima Laško skupno z bližnjo občino Sv. Krištof nad 10.000 prebivalcev. Celje je večje trgovsko in gospodarsko mesto, tja zahaja 110 otrok v srednje šole iz Laškega, mnogi imajo v Celju službo, uporabljajo v sili celjsko bolnišnico, mesto Celje radi posečajo številni tujci iz laških toplic itd. Ti so pri vlakovih odhodih navezani na strogi topliški red ter morajo biti vedno točno ob 12. ali 7. uri pri kosilu ozir. večerji. Turnus avtovoženj bi bil le v času, ko ni vlakov in dosledno po želji potnikov. **Sedaj sta se ukinjena osebna vlaka proti Mariboru št. 518 ob 9.48 in iz Maribora št. 523 ob 16.11,** kar je hudo prizadelo tujski kraj Laško. Tudi vas Tremerje, ki še nima železniške postaje, bi mnogo pridobila z uvedbo avtobusa.

Hudi duh po Rečici. Kmalu po Novem letu sta hodili dve kmetski dekleti po vseh rudarskih stanovanjih Rečice ter povpraševali, kake liste imjo naročene. Pravili sta, da neki listi samo lažejo, priporočali pa sta neki list, ki piše samo čisto resnico. Nekateri rudarji so ju odpravili na prav resen način skozi vrata, ker še nimamo zakona, kaj naj kdo čita in naroči.

SENOVO PRI RAJHENBURGU

Občinski prehranjevalni urad se je ustanovil na občinski seji dne 18. t. l. Izvoljena je bila sledeča uprava: predsednik g. Fabjančič August, župan, odborniki gg.: dr. Franc Benedičič, Jurak Josip, Kosi Josip, Korinšek Josip, Radej Josip in Pečnik Maks. Odbor je imel že več sej, na katerih se je razpravljalo o uredbah in je tudi razdeljeval dospelo moko trgovinam in pekom. Pokazalo se je, da so bile trgovine in pekarne že dalj časa brez moke. Tudi že odmerjena količina moke je bila za občino Senovo prepičlo odmerjena. Na podlagi tega je bil na predzadnji seji sprejet soglasni sklep, da se pošlje 4 članska deputacija prehranjevalnega urada in zastopnika pekov na banovinski prehranjevalni urad v Ljubljani. V petek, dne 11. t. m. je omenjena deputacija predložila podpredsedniku »Prevoda« spomenico, v kateri je obrazložila v posameznih točkah težave, v katerih se nahaja prehranjevalna akcija v Senovem kakor tudi predloge. Za občino Senovo je bila določena količina le 7300 kg mesečno, kar je samo pičla tretjina po uredbi predpisane moke. S predloženimi seznami se je dokazalo, da se rabi najmanj trikrat toliko, kot pa je bilo sedaj predvideno. Na občinskem uradu in v trgovinah so delavci odločno zahtevali povišek, ker je predpisana količina za rudarje absolutno premajhna, kakor tudi rudar nikakor ne bo zmogel svoje naporno delo pri odmerjenih 5 kg moke mesečno. Župan g. A Fabjančič ter ss. Jurak in Korinšek so stavili predlog, da se mora dati na posameznega delavca vsaj 1 kg kruha na dan, ker manjša količina nikakor ne zadošča. Obljubljeno je bilo, da se bodo za predlog na banovinskem prehranjevalnem uradu takoj zavzeli in vsaj za rudarje povišali obrok kruha. Zahtevalo se je nadalje, ker je vsa občina brez moke, da se takoj pošlje dva vagona moke. Takoj je bil od »Prevoda« telefonično klican mlin, kateri mora odposlati k prej določeni množini še 10.000 kg moke občinskemu prehranjevalnemu uradu. Tudi zaradi režijskih stroškov je bila izvršena pritožba, ker grosisti računajo za enkratno posojnino vreč po din 10 od komada, kar zelo podražuje moko. Delavstvo upravičeno zahteva in čaka, da se mu zajamči prehrana in to je v prvi vrsti kruh, kar je za revno delavstvo najbolj važno. Upoštevajte torej delavca, ker je vezan samo na nakup živil.

MARIBOR

Akcija železničarjev za zboljšanje pravilnika in draginjskih doklad

Četrtek, dne 16. t. m. je odpotovala v Beograd delegacija delavskega akcijskega odbora, ki bo intervenirala pri prometnem ministrstvu za zboljšanje delavskega pravilnika, izplačilo enkratnega nabavnega prispevka in izboljšanje gmotnega položaja železniških delavcev. Akcijski odbor zahteva spremembo delavskega pravilnika, ker sedanja določila nikakor niso v korist železniškim delavcem. Predvsem zahtevajo delavci, da se morajo priznati bivšim pogodbenim delavcem vsa leta, tako da bi moral postati železniški delavec vsaj po treh letih stalen, dočim morajo sedaj nekateri čakati na stalnot celo po 8 let in več. Prav tako se mora priznati vsem delavcem volilna pravica za delavske zaupnike, ne pa, kakor se to tolmači sedaj, da smejo delavske zaupnike voliti še le oni delavci, ki so že stalni, voljeni pa so lahko delavci, ki imajo že 12 let plačanega penzijskega fonda. Železniški delavci bi morali imeti v pogledu volitev obratnih zaupnikov vsaj one pravice, ki jih nudijo zakonita določila za delavce v privatnih obratih in nikakor ne gre, da bi bilo tako ogromno število železniških delavcev, ki ki še niso postali stalni, izločenih od volitev obratnih zaupnikov. Od okrog 45.000 delavcev, ki so zaposleni v železniških delavnicah, kurilnicah, progovnih sekcijah itd. ima volilno pravico komaj nekako okrog 18.000 delavcev. Dasi baš oni, ki niso stalni, potrebujejo največ intervencij s strani obratnih zaupnikov. Poleg teh zahtev želijo železniški delavci, da se pravilnik izboljša tudi v pogledu ostalih določb, ki nikakor ne odgovarjajo več sedanjemu času in razmeram. Ponovno smo že poročali v našem listu, da železniški delavci ne prejemajo draginjskih doklad, ampak le neko nagrado za naporno delo. Zato bo naloga predstavnikov železniških delavcev, da bodo tudi to vprašanje načeli in skušali doseči, da bodo železniški delavci dobili cenam življenjskih potrebščin primerne draginjske doklade. Nagrado za naporno delo prejemajo namreč samo za one dni, ko vršijo službo, kadar pa železniški delavec zboli, ali pa če ima zakoniti dopust, pa te nagrade ne prejema. Prav tako ne prejemajo oženjeni delavci nobene doklade za svoje žene, za vsakega otroka pa samo po 50 din na mesec. V sedanji draginji so železniški delavci, poleg ostalih državnih nameščencev najhujše prizadeti in številne družine trpijo naravnost pomanjkanje, ker dosedanji prejemki nikakor ne zadoščajo za vsakdanji kruh oz. življenjske potrebščine. Želeti bi bilo, da bi se odposlanstvu, ki bo posetilo prometnega ministra, posrečilo prepričati ga, da je zboljšanje položaja železniških delavcev nujno in neobhodno potrebno. Zlasti pa potrebujejo železničarji enkratni nabavni prispevek, v višini vsaj enega mesečnega dohodka, da si bodo lahko nabavili najpotrebnejše za svojo družino, zlasti za otroke, ki v teh razmerah najhujše trpijo.

— —

Na prvem predavanju »Vzajemnosti« po praznikih, ki se bo vršilo v pondeljek, dne 20. januarja, bo predavala s. Milica Stupanova **o nalogah delavske gospodinje.** Vabimo člane in prijatelje društva, posebno pa delavske žene in dekleta, da se predavanja udeleže, ker bodo čule marsikaj koristnega in podučnega. Vršilo se bo predavanje ob 20. uri v dvorani na Ruški cesti 7 (na dvorišču).

Nekateri trdijo, da ima nek zagrebški trgovec v Mariboru shranjenih poleg ogromnih množin drugega blaga tudi 43 vagonov suhih sliv in da z njimi špekulira. Te slive je ta trgovec baje že predlansko leto kupil po din 4, a danes zahteva za nje že din 10 in jih noče niti prodati. Mariborsko prebivalstvo je radovedno, kaj je na tem resnice?

Kaj takega pa ne zmore vsak časopis. Te dni so delili po cestah lističe z vabilom na naročbo za nek časopis. Kakor je iz vsebine vabila razvidno, hočejo pridobiti naročnike ne samo z nizko naročnino, ampak tudi z zagotovilom, da se za nje bere vsak mesec po ena maša.

Tudi stanične volne primanjkuje. Nekatere mariborske tekstilne tovarne so si pomagale, od kar primanjkuje v tekstilni stroki surovin, s stanično volno, ki so jo dobavljale iz Nemčije. Kakor se čuje, pa bo sedaj začelo primanjkovati tudi tega nadomestila, ker tovarne v Nemčiji ne morejo več obratovati v polnem obsegu.

Telefonski kabel v Mariboru še vedno ne funkcionira, ker menda manjkajo gotovi deli, da bi bilo mogoče izvesti priključek.

Nek navdušen oboževalec tujih idej že dolgo časa piše svoje opazke po knjigah mariborskih knjižnic, ki so pisane v bolj svobodnem in demokratičnem duhu. Zelo neprijetno dirne vsakega ljubitelja lepe knjige, ko vidi, kako tak domišljavec korigira nazore svetovno priznanih pisateljev in morajo izposojevalci knjig nehote čitati duhovitosti ljudi, ki sicer sami ne znajo ničesar ustvariti. Prav bi bilo, da bi knjižničarji, kadar zalotijo takega izposojevalca knjige, takoj izključili iz članstva.

Dva popolnoma izčrpna in hudo ozebla begunca in sicer 26 letni delavec Viljem Veitifeitis iz Kovna ter 39 letni brivec Karl Kreuzmann iz Rige sta skrita pod vagoni prispela te dni v Maribor. Oba sta pobegnila iz taborišč v Nemčiji in sicer je bil prvi v taborišču v Buchenwaldu, drugi pa v Sachsenhausenu.

Na naslov poštne uprave. Dne 9. novembra 1940 sem oddal v Mariboru pismo, naslovljeno na svojega prijatelja v Sv. Lovrencu na Poh., s katerim sem ga povabil na razgovor, ki bi se imel vršiti dne 11. novembra. Toda povabljenca ni bilo. Pač pa se je oglasil dne 8. januarja in mi prinesel pismo, na katerem je razvidno, da mu je bilo dostavljeno dne 7. januarja t. l., to je po 59 dnevih, kolikor je to pismo potrebovalo za 26 km razdalje. Da pa ne bi kdo rekel, da zato brzojav bolje funkcionira, bom navedel tudi za to en primer: Dne 11. 12. 1940 ob 17.40 uri sem oddal na kolodvorski pošti v Mariboru brzojavko v Ljubljano (Šiška). Ta brzojavka je bila glasom potrdila dostavljena prihodnjega dne ob 9.30 uri in seveda ni dosegla svojega namena. Potrebovala je štirikrat toliko, kolikor potrebuje vlak iz Maribora v Ljubljano, t. j. 10 minut manj, kot 16 ur. Ako bi bil poslal pismo, bi bilo najbrž prej dostavljeno [illegible] in bi stalo samo din 1.50, medtem ko je brzojavka stala din 10! Z brzojavom imam že svoje izkušnje. Pred nekoliko leti sem namreč poslal nujno brzojavko proti plačilu trikratne pristojbine iz Maribora v Kosovsko Mitrovico, ki je pa kljub temu romala celih 24 ur! Ali res ni mogoče naših poštnih razmer izboljšati?

— A. B.

Smrtna kosa. V sredo, dne 15. t. m. je umrla ga. Angela Kukovčeva, žena bivšega ministra in odvetnika dr. Vekoslava Kukovca v Mariboru. Pogreb blage pokojnice se vrši danes, v petek, ob 15. uri na pokopališču v Celju, kamor je bila prepeljana. Težko prizadetemu soprogu izrekamo tem potom naše iskreno sožalje!

Gostovanje marenberškega »Kulturbunda« se je razvilo minulo nedeljo v pomembno manifestacijo sodelovanja mariborskega in marenberškega nemštva. Dogodek je bil tudi odlična družabna prireditev [illegible] V nedeljo zvečer je bila Gambrinova dvorana razprodana in so Marenberžani igrali pred nabito polno dvorano, kjer je imela svoj čas sedež tudi mariborska »Narodna čitalnica«. Tudi iz okolice je prispelo na avtomobilih mnogo [illegible] rodbin.

Na občnem zboru Združenja železniških uradnikov, ki se je vršil te dni v dvorani »Železničarske nabavljalne zadruge«, so navzoči razpravljali zlasti tudi o težkem položaju železniških uradnikov, ki so v službi jako obremenjeni in ne morejo niti izkoristiti svojih letnih dopustov, ki jim po zakonu pripadajo. Plače železniških uradnikov prav tako niso primerne sedanji draginji in bi se morale urediti tudi v korist železniške ustanove same, ker le zadovoljni nameščenci lahko z veseljem vršijo svojo sicer naporno in odgovorno službo. Občnemu zboru je predsedoval g. inž. Jagodič, za novega predsednika mariborskega pododbora pa je bil izvoljen g. Stanko Čretnik.

Odprava pošte v Mariboru. Zaradi ukinitve vlaka, ki je odhajal iz Maribora ob 20.55 uri, mariborske pošte odpravljajo od 15. t. m. dalje vse pošiljke v smeri proti Ljubljani in Zagrebu ob 17.55 uri. Uprava pošte opozarja občinstvo, da naj meče svoje pisemske pošiljke v nabiralnik v mestu do 15. ure, na pošti Maribor I in III do 16.30 ure in na pošti Maribor II do 17.30 ure. Pakete je treba izročiti vsem mariborskim poštam po možnosti že dopoldne, ali popoldne vsaj do 15. ure Samo v tem času izročene pošiljke bodo lahko odpravljene ob 17.55 uri.

Za okrog 15.000 din škode je povzročil požar v rastlinjaku banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru.

Restavrater in kavarnar Aleksander Klešič je minulo sredo zvečer umrl. Star je bil 62 let in je že dalje časa bolehal. Kmalu po prevratu se je naselil v Mariboru in prevzel Veliko kavarno. Bil je tudi dolgo vrsto let predsednik Združenja gostilniških podjetjih v Mariboru in v našem mestu splošno znan.

*

Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom OUZD in njihovim upravičenim svojcem vrši v neodložljivih primerih in v odsotnosti pristojnega rajonskega zdravnika v nedeljo, dne 19. januarja 1941 g. dr. Velker Hugon, Marbor, Koroška cesta 10, tel. 25-75.

Ljudska univerza v Mariboru. O današnji Grčiji, ki je sedaj v središču svetovnega zanimanja, bo predaval danes v petek, 17 t. m. dr. Roman Savnik, znani slovenski geograf iz Ljubljane. Predavanje odličnega strokovnjaka bodo pojasnjevale številne skioptične slike.

Narodno gledališče: Petek, dne 17. jan.: zaprto. Sobota, 18. jan. ob 20. uri: »Ples v maskah«. Red A. Zadnjič. Gostovanje Vere Majdičeve in Žana Francla. Nedelja, 19. januarja: ob 15. uri: »Cigan bron«; ob 20. uri: »Na dnu«. Zadnjič. Globoko znižane cene.

— —

RUŠE

Sankaško tekmo priredi SPD v nedeljo, dne 19. t. m. od Ruške koče do Ruš. Prijave do 13. ure pri Ruški koči. Tekmovanje bo lahko izvedljivo, ker je sankališče idealno.

Požar je uničil drvarnice delavske kolonije Tvornice za dušik. Seveda je bilo mnogo razburjenja, kot ob vsakem ognju in nevarnost, da požar preskoči tudi na stanovanjske hiše, velika. Požar pa se je posrečilo zadušiti. — Škoda znaša okrog din 20.000.

Zaradi pomanjkanja premoga in bencina so bili po poročilu Tassa iz Vichyja dne 15. t. m. ustavljeni na vsem področju nezasedene Francije vsi potniški vlaki.

POSLEDNJE VESTI

Ustanovljeno bo ministrstvo prehrane za vso državo, tako poročajo iz Beograda.

Vsi nezgodni rentniki iz inozemstva, ki so se vrnili domov, naj se zaradi rent obrnejo na SUZOR v Zagrebu.

Sneg je v noči na 17. t. m. zamedel ceste v Sloveniji. V Ljubljani ga je padlo 27 cm, v Mariboru kakšnih 10 cm, v Kranjski gori pa 75 cm.

*

Nemško vojno poročilo: Angleška letala so v noči na 17. t. m. napadla severozahodno Nemčijo. Bombe niso povzročile nobene škode na vojaških objektih. Zadeto je bilo neko šolsko poslopje, v katerem je bilo ubitih in ranjenih nekaj ljudi. Napadla so tudi 2 veliki trgovski ladji ob škotski obali z uspehom. — 5 angleških in 3 nemška letala so bila sestreljena.

Napad nemških in italijanskih letal na otok Malto oz. pristanišče La Valetto so 16. t. m. izvedle skupine nemških in italijanskih bombnikov. Zadete so bile vojne ladje v pristanišču in arsenal, med njimi neka nosilka letal. — S tega ostrega spopada se samo eno nemško letalo ni vrnilo. DNB.

Angleško vojno poročilo: V noči na 17. t. m. so angleška letala osredotočila vse svoje napade na Wilhelmshafen. Eno letalo se ni vrnilo. — Priprave za zavzetje Tobruka se nadaljujejo.

Grško vojno poročilo: Kljub snegu so Grki zavzeli na osrednji fronti dne 16. t. m. novo važno višino. Italijanska divizija »Giulia« je popolnoma razbita.

Turški predsednik republike Ineni je sprejel angleško vojaško delegacijo dne 16. t. m. v navzočnosti turškega ministrskega predsednika in angleškega veleposlanika. — Turčija bo stopila v vojno, ako bi se nemške čete pojavile na njenih mejah v Bolgariji. CBS.

Japonska letališča na otoku Paracelsusu so zgrajena za 300 letal.

Tehnike bosta izmenjali Italija in Nemčija; najprvo pridejo na vrsto elektrotehniki.

V Franciji bivajoči španski begunci so odklonili, da bi se vrnili domov, ampak hočejo v Mehiko. Ker pa zaenkrat tja ne morejo, jim je francoska vlada podaljšala dovoljenje bivanja.

Živila je ponudil ameriški »Rdeči križ« Španiji, ker jih tamkaj zelo primanjkuje.

Turška vlada bo odkupila vse zasebne rudnike, izjavljajo iz Ankare.

Na Finskem je mraz, toplomer je stalno 30 do 40 pod ničlo.

Vsi osebni vlaki na Madžarskem so ukinjeni za tri dni zaradi — slabega vremena.

General Argentina, ki so ga ujeli v Libiji Angleži, je stopil v gladovno stavko. To je prvi slučaj, da je kakšen general stopil v gladovno stavko. Reuter.

Bivši glavni tajnik fašistične stranke Starace je padel kot pilot v Kenyji v Afriki.

Na otoku Islandiji je 80.000 angleških vojakov, poročajo švedski listi. Otok je prvič v svoji zgodovini postal trdnjava.

Med Bolivijo in Chilem je bil te dni podpisan nenapadalni pakt.

IZ ČEŠKE

Predsednik Češko moravskega protektorata dr. Hacha je dal te dni berlinskim listom izjavo, ki je nekak odgovor na izjave češkoslovaške vlade v Londonu oz. dr. Beneša. — Dr. Hacha pravi namreč, da imajo Čehi svoje narodne predstavnike doma in da je njih mesto v okrilju rajha.

Duhovščina in politika. LBM iz Bratislave: V zadnjem času je na Slovaškem oživel pokret proti vmešavanju duhovščine v politiko in trgovinske posle. Kot prva posledica tega gibanja je sedaj izšla prepoved škofa špiske dijeceza Vojtaška, ki zabranjuje duhovnikom svoje dijeceze sprejemati funkcije, katere niso združljive s častljivostjo duhovniškega stanu, zlasti pa članstvo v upravnih svetih podjetij kakršnekoli vrste, denarnih zavodov, hranilnic in podobno, nadalje funkcij vladnega komisarja, zaupnih političnih mest itd. Špiski škof vidi in pravilno ocenjuje dogodke v bodočnosti.

12.000 obiskovalcev gledališča v Bat'ovem Zlinu. V Zlinu, mestu Bat'ovega dela, tovaren čevljev, skrbijo tudi za češko kulturno življenje. Listi poročajo, da so imeli lansko leto v Zlinu 89 čeških gledaliških predstav, katere je obiskalo okrog 120.000 ljudi. Pri predstavah so se menjavala gledališča iz Brna, Olomouca in Moravske Ostrave. Poleg tega so imeli še številna gostovanja iz Prage, včasih kar ves praški gledališki ansambl. Ravno tako je bilo razveseljivo število prirejenih koncetrov. — Tudi letos imajo v načrtu celo vrsto odličnih kulturnih prireditev v Zlinu.

Velefilm o Bismarcku predvajajo te dni praški biografi. Obenem je bila otvorjena v zvezi s prikazovanjem tega filma razstava »Veličina Nemčije«, ki kaže zgodovinske dogodke iz leta 1866 iz vojne med Nemčijo in Avstrijo, ki je končala z mirom v praškem hotelu »Modra zvezda«. Praški listi prinašajo ob tej priliki posebne članke o pomenu priključitve Češke v okvir Velike Nemčije in posledicah, ki nastajajo vsled tega za zadržanje Čehov v političnem oziru.

Smrtna obsodba češkega komunista. DNB javlja iz Litomeřic: »Dne 11. januarja t. l. je bil usmrčen 47 letni Josip Tichy, rojen v Neštovicih. Izjemno sodišče v Litomeřicih ga je obsodilo na smrt zaradi težkega motenja javnega miru in umora nemškega vojaka Langa. Z usmrtitvijo je bila maščevana smrt SDP moža. Tichy je bil večkrat predkaznovani češki komunist, ki je dne 12. septembra 1938 v Ausigu umoril sudetskega Nemca.«

Iz Slovaške

Nemška narodna skupina na Slovaškem je otvorila v Bratislavi svoj lastni biograf za kulturne filme. ČTK.

Deljeno gospodarstvo v državi je v škodo

Boj za gospodarsko samostojnost banovine Hrvatske se še kar naprej nadaljuje, dasi so marsikateri že prišli do spoznanja, da gospodarstva v državi ne gre cepiti, ako se hočemo obvarovati nepregledne škode. Te dni smo zvedeli zanimiv slučaj: Na Hrvatskem pobijajo draginjo na svoj način, v ostalih krajih države pa na svoj. Nazadnje pa izgleda stvar tako-le: Na Hrvatskem je bila določena cena za neke tkanine z okrog din 34 za meter. Naenkrat je bil Zagreb preplavljen s trgovci iz sosednih banovin, zlasti iz Vojvodine, ki so na mah pokupili vse zaloge omenjene tkanine in jih odpeljali. Zakaj? Te tkanine se namreč prodajajo v Novem Sadu po 46 din meter. Za trgovca iz Novega Sada se je torej potovanje v Zagreb prav dobro izplačalo. Drugo je vprašanje, kaj bodo rekli na to Hrvati, kjer sedaj tega blaga ne bo več dobiti. Ako ga bodo hoteli imeti, bodo morali hrvatski trgovci v Novi Sad, kjer bodo svoje, tja prodano blago, zopet pokupili, seveda za višjo ceno in ga potem prodajali doma, narodu, ki se je v svoji naivnosti navduševal za gospodarsko samostojnost, katero mora sedaj tako drago plačevati. To kar smo zgoraj navedli, pa je samo en primer iz poglavja ločenega gospodarstva v državi.

KRANJ

Namerno izzivanje čevljarskega mojstra. Minulo nedeljo so imeli čevljarski mojstri sestanek, na katerem so poročali pooblaščeni zastopniki mojstrov o poteku pogajanj in doseženem sporazumu med mojstri in pomočniki. Dočim je večina mojstrov s sporazumom zadovoljna, so vendar nekateri mojstri ta sporazum sprejeli z nekako mržnjo, pod pritiskom razmer in vztrajnostjo čevljarskih pomočnikov. Občutkom teh zadnjih je dal izraza tudi menda čevljarski mojster g. Vidic Andrej iz Nakla, ko je v družbi mojstra Č. M. čakal na večerni vlak proti Tržiču. Mojster Č. M. se je takoj spustil v pogovor z B. K., ki je seveda nanesel na potek mezdnega gibanja čevljarskih pomočnikov. Dočim sta se omenjena dva prijateljsko pogovarjala, kljub nasprotujočemu mnenju o vzrokih nastalega spora ter oba dala izraza zadovoljstva o doseženem sporazumu, je med tem pristopil g. Vidic in s svojim vmešavanjem ta prijateljski pogovor namenoma napeljal v ostrejši ton. Očital je B. K., da je hujskal čevljarske pomočnike, da je zatajil svoj poklic, ko je ta izjavil, da se v spor ni vmešaval, ker ni več čevljar in sicer v tem smislu, ker že dalj časa ni zaposlen v čevljarski stroki. Vsi trije so se na to še pogovarjali o vsebini kolektivne pogodbe, o pomenu strokovne organizacije in končno o vlogi obratnih zaupnikov. Pri tem pa je Vidičeva razburjenost in izzivanje doseglo vrhunec. Izjavil je, da rajši ne dela, kakor, da bi trpel obratnega zaupnika v delavnici in da je bil zadnji čas, da so bile marksistične organizacije razpuščene. Končno pa je začel kričati, da mora marksizem izginiti iz Slovenije, da v Sloveniji ni tal za marksizem itd., istočasno pa kričal nad B. K., češ, naj na to kaj reče, da ga bo dal takoj aretirati. (Stražnik in orožnik sta stala namreč v neposredni bližini). Gospod Vidic je bil očividno vinjen, nikakor pa ne toliko, da bi za svoje izzivanje ne bil odgovoren. Čevljarski pomočniki naj vedo, kakšno »moč« ima g. Vidic, posebno pa naj jim bo znana njegova najnovejša sposobnost, o čemer priča ta slučaj. Njegovega kričanja je bilo konec s prihodom vlaka.

JESENICE

Nove ukinitve železniških zvez. S 15. jan. je bila ukinjena spet cela vrsta vlakov z Gorenjske in na Gorenjsko. Tako je ukinjen vlak, ki je odhajal od 8. uri zjutraj iz Ljubljane in je prihajal na Jesenice ob 10. uri dopoldne. — Istočasno sta ukinjeni obe zvezi tega vlaka proti Bohinju in proti Kranjski gori. Ukinjen je dalje vlak, ki je odhajal ob 16.10 pop. v Ljubljano in je malo pred 18. uro dospel v Ljubljano. Na novo sta uvedena zjutraj po 8. uri vlaka proti Bohinju in proti Kranjski gori. Na ta način se je obenem z vlaki, ki so bili ukinjeni že pred nekaj meseci, zelo skrčila zveza Gorenjske z ostalim svetom, kar bo zelo škodovalo vsemu prometu. Upajmo, da bo obljuba žel. direkcije, da je stvar začasna, kmalu izpolnjena.

Zvočni kino Radio predvaja v soboto in nedeljo ob 8. uri zv. (v nedeljo tudi 3. uri pop.) velefilm »DONSKI KOZAKI«. Sijajna drama iz kozaškega življenja. Med dodatki tudi vojni tednik. Sledi »Renata v kvartetu«.

ČRNA PRI PREVALJAH

Zadnja božičnica v znamenju časa. Zadnja božičnica je bila čisto v znamenju vladajoče draginje. Čeprav se je verjetno tudi za zadnjo božičnico prispevalo toliko, kot druga leta, mogoče še več, vendar je draginja že tako narasla, da je bilo omenjene božičnice deležno le malo število otrok. Prejšnja leta je dobil vsak šolarček kakšno darilce, bodisi v obliki šolske mape ali kakšne druge malenkosti in se ni nihče čutil zapostavljenega. Zadnja božičnica pa je bila za redke sreča in za mnoge razočaranje. [illegible] bi priporočali [illegible] da se bi vsaj v to svrho izvedle bolj široke akcije, ki bi omogočile za prihodnji Božič obdaritev najbolj potrebnih otrok vsaj s kakšno oblekco ali čevljčki. Pri tem mislimo na številne rodbine, ki so [illegible] blagoslovljene z otroci in zato kljub vsemu prizadevanju ne morejo zadostiti vsaj najnujnejšim potrebam svoje družine ter so navezane na to, da se jih kakšne humanitarne ustanove spomnijo vsaj ob takih prilikah. Lep vzgled nam nudi v tem slučaju podpeška šola, s šolskim podpornim društvom, kateremu načeluje požrtvovalni g. Mihev.

TISKOVNI SKLAD

Za tiskovni sklad so darovali: Črna: Oprešnik Ivan din 10.—. Sarajevo: Pastorek din 10.—. Novo mesto: Moretti din 8.—. Celje: Rudenšek din 6.75 Kranj: Vehovec Jakob din 20.—. Sv. Lovrenc n. P.: s. Pernausel zbral din 10.— (nab. pola št. 126). Trbovlje: s. Tratnik zbral na nab. poli 220 din 178.—; s. Učakar zbral na nab. poli 221 din 63.—. Vsem darovalcem iskrena hvala! Posnemajte!

KISUCE

Dr. IVAN HALEK (prevedel dr. Jule Gabrovšek)

13) SOCIOLOŠKA RAZPRAVA ZDRAVNIKA O GORATIH KRAJIH SLOVAŠKE

V 18. stoletju je bila življenjska mera kmeta okrog 96 litrov pšenice na glavo letno, v Oravi samo 13 litrov, ko je bila med tem v tedanji Franciji življenjska mera 8 krat višja od slovaškeega povprečja. — Zelo malo podložniških družin je poznalo kruh, če ga je pa poznalo je poznalo le ovsenega. Uradni zapiski iz tistih časov govore o tem, da so se kmetje v svoji lakoti hranili z drevesno skorjo in želodom.

Uradna poročila in spomenice iz 40-tih let prejšnjega stoletja povedo: na Trenčanskem so ljudje, dokler ni zmrznila zemlja, kopali koreninice in se od tega živeli. Pozimi so romali gladni v trumah proti mestu Trenčinu in beračili

Že Esterhazy sam je imel na svojem trenčanskem gospodstvu 60.000 beračev, navezanih zgolj na pomoč dobrih ljudi. V kisuški dolini je 35.000 ljudi brez zaslužka in hrane potrpežljivo čakalo svoje bridke usode. Iz Bistric in Zborova se je preselilo 400 družin v Slavonijo. Na Čadci, ki je s svojo lego na glavni spojnici med Šlezijo in Poljsko imela več možnosti najti sredstev za preživljanje, so dajali ljudje vse, kar so imeli, tudi obleko za hrano. Leta 1847. se je razpaslo zaradi bede in lakote toliko bolezni, da je na primer v Trechovi umiralo po 15 do 20 ljudi na dan. V Dolgem polju, je pomrlo v petih mesecih 152, na Čadci 200 in v Turzorki v enem samem mesecu 300 ljudi. — Pri takih razmerah ni čuda, da se ljudje dvignejo in v trumah preseljujejo, ali pa, da kmet zapušča polje in postane rajše berač.

V takem položaju je našlo kmeta osvobojenje 1848. Osnova prevzema urbarske zemlje v kmečko last je terezijanski kataster iz leta 1767. V ta kataster se pa že ni več vpisala zemlja, ki so jo bili zemljiški gospodje prej z orožjem in brez vsake odmene ukradli kmetom. In tako osvobojenemu kmetu ni ostalo na Slovaškem niti najpotrebnejših sredstev za preživljanje.

Iz tega kratkega orisa, ki sem ga črpal iz obsežne razprave Štefana Javšaka, »Slovaška v dobi fevdalizma«, je očitno, da slovaški bedi ni glavni in odločilni vzrok toliko kamen, kolikor produkcijski način z vso svojo pravno nadstavbo; to je takšen družbeni red, v katerem je imela manjšina privilegiranega razreda zakonito pravico enostavno dreti kožo veliki večini brezpravnikov.

Zakaj stalno je treba imeti pred očmi, da pri pojmu produkcijski način ne gre za tehniko produkcije, marveč samo za to, kako so si ljudje delili produkcijska sredstva. Ropanje, docela neprikrito ropanje — to je način razdelitve dobrin v fevdalnem produkcijskem načinu.

Fevdalni produkcijski način je tedaj pognal kmeta na beraško palico, ga vrgel v žrelo kapitalističnega načina.

Kaj je iz njega napravil kapitalizem?

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Delavski pravni svetovalec

Rubež obsojenke (Sv. Urh pri Trbovljah)

Vprašanje: Zaradi žaljenja časti sem tožila nasprotnico, ki je bila tudi kaznovana in sem jo nato rubila za stroške, a brez uspeha. Nasprotnica se je izgovarjala, da nima ničesar in je še celo prisegla, da ima samo dve obleki, kar ni res, ker ima vsaj din 3000 vrednosti, a pravi, da to ni njeno. Moj odvetnik je rekel, da bo obsojenko ovadil zaradi krive prisege, a že dolgo ni nobenega glasu več. Kam naj se obrnem, da dobim vrnjene vsaj svoje stroške in pričnine povrnjene? Obsojenka je odšla v drugo banovino, kjer zasluži kot šivilja.

Odgovor: Izgleda, da spada Vaša nasprotnica v vrsto tistih eksekutov, ki so dobro »namazani« za takšno preganjanje. Pri takih ljudeh tudi advokatska in sodna modrost ne doseže mnogo, dokler se jih pošteno ne »polovi«, ali »noter položi«. V to svrho se pa morate za nekaj časa vživeti v vlogo detektiva. Ko boste na ta način dognali, da ima nasprotnica kako količkaj vredno premičnino, ali morda kje kako terjatev na zaslužku, posojilo in podobno, jo pa presenetite z novim rubežem, pri katerem je pa najbolje, da Vi osebno intervenirate in zahtevate tudi takojšnjo shrambo zarubljenega predmeta. Četudi se Vam bo morda kdaj izmuznila, se bo polagoma že omehčala in končno raje plačala, kot pa da bi se pustila od Vas celo življenje na ta način preganjati z eksekutorjem. Krivo prisego ji morate pa seve dokazati, sama ovadba še ne zadostuje.

Kidanje snega pri TPD (Rajhenburg)

Vprašanje: Tukajšnji rudnik je najel več delavcev za kidanje snega in je plačeval po din 3.— na uro. Delali so po 9 ur na dan, tudi ob nedeljah. Delavci so zahtevali plačilo po uredbi o minimalnih mezdah, a ravnatelj je odvrnil, da velja naredba baje samo za stalno zaposlene nekvalificirane delavce, a za priložnostna dela je baje dovolj din 3 na uro. Tako jim je baje tudi tolmačil zadevo pravni svetovalec TPD. Kaj pravi uredba?

Odgovor: Ministrska uredba o določanju minimalnih mezd pravi v členu 1., da se določajo minimalne mezde za pomožno osobje, ki so vse osebe, ne glede na spol, ki dajejo stalno, ali začasno v najem svojo umsko, ali telesno moč za nagrado in so zaposlene v podjetjih, navedenih v čl. 32 te uredbe. V čl. 32 uredbe pa so navedena vsa industrijska, obrtna, trgovinska, prometna, rudarska, gozdna, bančna, zavarovalna in tem podobna podjetja, kakor tudi gradbeni in elektrotehnični obrati. Četudi niste pravnik, lahko torej iz teh popolnoma jasnih zakonitih določil sklepate, da veljajo minimalne mezde tudi za kidalce snega pri TPD. Zakon izrecno ščiti tudi one, ki delajo samo »začasno«. Drugače bi bilo polje izigravanja neomejeno. Najnižja minimalna mezda za pomožno osobje pri rudarskih podjetjih znaša na uro din 5.50.

Prevžitek stanovanja (Štore)

Vprašanje: Po očetovi smrti sem se pogodil z mačeho tako, da sem jaz prevzel posestvo, a mačeha ima še par mesecev prosto stanovanje. Nič ni bilo pri pogodbi govora, kaj je s stanvanjem, če se mačeha vnovič poroči. Medtem se je mačeha poročila in je vzela v stanovanje tudi svojega moža. Ali lahko zahtevam odškodnino za stanovanje, ki ga uživa njen mož?

Odgovor: Za popolnoma točen odgovor bi morali imeti vpogled v polno besedilo tiste določbe v pogodbi, ki govori o uporabi mačehinega stanovanja. Izgleda pa, da si je mačeha izgovorila nekako služnost prevžitka stanovanja. Služnosti pa se enostransko, brez privoljenja sopogodbenika, ne morejo razširjevati. Če rabi sedaj stanovanje tudi mož, se je služnost vsekakor razširila in lahko Vi to razširjenje služnosti prepoveste ter zahtevate, da se mož odstrani. Zaradi odškodnine bi morali ugotoviti krajevno primerno vrednost stanovanja in bi potem eventuelno lahko zahtevali, da Vam mož plača polovico te najemnine, katero bi morali tudi prijaviti pri davčni upravi in plačati predpisani davek.

Francoski vojni ujetniki zapuščajo Švico. Po poročilu Ass. Press. se je švicarska vlada sporazumela s francosko Petainovo vlado glede vrnitve francoskih vojakov, ki so bili internirani v Švici. Francoski vojaki 45. armadnega zbora, na katere se nanaša ta sporazum, bodo lahko vzeli s seboj svoje konje, orožje pa bodo morali v smislu določil nemško-francoskega premirja izročiti Nemčiji

KULTURNI PREGLED

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU.

Niewiarowicz »Ljubim te«.

Gostovanje članov zagrebške drame.

Poljak Roman Niewiarowicz, čigar tragikomedijo »Hollywood« smo lani videli v mariborskem gledališču, gre v svojih oderskih delih mimo velikih narodnih in družbenih dogodkov; zanimajo ga predvsem ljubezenski doživljaji, ki jih pa oblikuje z izvirnim okusom in dobrim čustvom. Za njegovo odersko oblikovanje je značilno, da skuša shajati s čim manjšim številom oderskih moči. V »Hollywoodu« nosijo težo dogajanja samo štiri osebe, pa še od teh stoji četrta precej v ozadju. V veseloigri »Ljubim te« pa nastopata celo samo dve osebi in je torej igra v dramaturškem oziru zanimiv ekseperiment, ki je zamikal že Schönherrja in Hasencleverja. Priznati je treba, da se je Niewiarowiczu poizkus v oderskem oziru popolnoma posrečil in da je ustvaril gladko, prijetno in zanimivo veseloigro.

Igra, ki sloni samo na dveh osebah, zahteva prvovrstnih igralcev, najboljše takih, ki so občinstvu tuji in že zato priklenejo zanimanje za svoji osebi. Gledališki upravi gre vse priznanje, da je omogočila s to veseloigro gostovanje dveh reprezentativnih zagrebških umetnikov, ge. Ervine Dragmanove in g. Mato Grkovića, ki sta nam pokazala visoko kulturo zagrebške drame. Oba sta pristna umetnika, ki ju ne gre meriti s povprečnimi merili. Prvenstvo gre g. Grkoviću, ki je dovršen v karakterni kretnji in govoru. V njegovem igranju ni čutiti niti najmanjše sile, brez teatralike in poze je izoblikoval dovršen oderski tip. Ga. Dragmanova je istotako močna umetniška osebnost z virtuozno igro in občudovanja vrednim govorom. Baš dovršena govorna kultura obeh zagrebških umetnikov je opozorila na edino šibkejšo plat mariborskega gledališča, na oderski govor, ki pogreša včasih prave dinamike in ritmike in je pogosto celo nejasen.

Režija te igre je bila poverjena znanemu našemu rojaku g. Ferdu Delaku, ki deluje sedaj v Zagrebu in je s tem ponovno izpričal svojo ustvarjalno moč. Dolgotrajno odobravanje občinstva ni bil samo izraz vljudnosti do gostov, ampak predvsem izraz občudovanja do umetnosti, katero so nam posredovali. — S

Zvočni kino Pobrežje

18. in 19. januarja

interesantni film

„Beli tovor"

NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da bom v soboto 18. januarja

otvoril gostilno

v Mariboru, Taborska 20.

Točil bom prvovrstna dalmatinska vina. Vsak petek in soboto sveže morske ribe. Za obilen obisk se priporoča

Matę Grubišić

OBIŠČITE

MARIBORSKO MENZO

na Slomškovem trgu nasproti Stolne cerkve. Se priporoča

Marija Drčar

Vsakovrstne

odpadke papirja in cunj

kupuje in plačuje po najvišjih dnevnih cenah

B. ŽELEZNIK

trgovina vseh vrst surovin (telefon 27-43)

Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 16

Nakupovalnice: Maribor, Kopališka in vogal Ptujske-Tržaške c. (Gustinčič)

MALI OGLASI

Naši čitatelji kupujejo najceneje pri naših inserentih!

FRANC REICHER, MARIBOR

Tržaška cesta 18, se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo oblek za gospode in dame po najnižjih dnevnih cenah. Hitra izdelava.

Priporoča se

ŠPECERIJSKA TRGOVINA

Delavski dom I. I. Z O. Z.

Maribor, Frankopanova ulica 1.

Ljudska tiskarna d. d. v Mariboru

Sodna ulica štev. 20

Izvršuje vsa v grafično stroko spadajoča dela najceneje in najhitreje.

SEDAJ JE ČAS:

da za mali denar hranite kolesa čez zimo, ako nimate doma prostora, da pustite Vaša kolesa temeljito pregledati, popraviti, emajlirati, niklati ali chromati. Zelo bodete zadovoljni, ako jih tozadevno zaupate strokovno znani mehanični delavnici JUSTIN GUSTINČIČ, Maribor, Kneza Koclja ul. 14, podruž. ogal Ptujske ceste. Telefon 21-30. — Oglejte si tudi bogato založeno trgovino koles, otroških vozičkov in njih nadomestnih delov.

Oglašujte v „Delavski Politiki"!

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarne v Mariboru. Telefon št. 2324

Izdaja in urejuje Adolf Jelen v Mariboru. — Tiska Ljudska tiskarna d. d. v Mariboru, predstavnik V. Bržen v Mariboru.